

nock, og som jo på mange måder flugter disse intentioner.

Det er således vigtigt, at den strategiske miljøplanlægning fortsættes med henblik på:

1. En politisk fastsættelse af overordnede mål og midler på grundlag af overvågning og viden.
2. En kontinuerlig og målrettet overvågning og videnopbygning.
3. Rutiner for vurdering, opfølgning og justering af miljøpolitikken.

Et af de sektorområder, hvor vi i Danmark gennem en årrække har gennemført en strategisk planlægning – med positive konsekvenser for miljøet synes jeg – er energiområdet. I 1970'ernes og 1980'ernes energiplaner var de overordnede målsætninger at sikre forsynings-sikkerheden, mindske afhængigheden af importeret olie og sikre samfundet energi til lavest mulige omkostninger. Disse mål er det i høj grad lykkedes at realisere gennem en aktiv energipolitik, så vi i dag har et robust, flerstrengt og effektivt energiforsyningssystem.

Den afgørende drivkraft i dansk energipolitik siden 1990 har været ønsket om at opfylde hovedmålsætningen i »Energi 2000«, nemlig at nedbringe den danske udledning af kuldiioxid med 20 pct. i 2005 i forhold til niveauet i 1988.

Det nævnes ofte, ikke mindst fra oppositionens side, at der må være grænser for, hvor langt Danmark bør gå foran på miljøområdet i forhold til de lande, som vi konkurrerer med. Danmark havde imidlertid intet at være stolt af i 1987, da Brundtlandkommissionen udgav sin rapport om miljø og udvikling og anbefalede, at energiforbruget pr. indbygger i de industrialiserede lande blev halveret over de kommende 40-50 år.

I 1987 var den danske energiforsyning næsten udelukkende baseret på fossile brændsler, hvor ikke mindst elværkernes anvendelse af kul vejede tungt i den samlede energi- og miljøbalance. Dette havde som konsekvens, at den danske udledning af CO₂ pr. indbygger blandt de europæiske lande kun blev overgået af Luxembourg, Tyskland og Finland. Udslippet herhjemme var 35 pct. over gennemsnittet for Europa og højere end gennemsnittet for OECD-landene.

Den brede opbakning i Folketinget i april 1990 bag »Energi 2000« og CO₂-målsætningen markerede derfor et afgørende kursskifte. Enerkipolitikken har herefter været baseret på vort ønske om en bæredygtig miljøudvikling, uden at det sker på bekostning af gammelkendte mål-

sætninger som høj energiforsyningssikkerhed og erhvervenes konkurrencedygtighed.

Det må nok erkendes, at der ikke altid i Folketinget har været fuldstændig enighed om, hvilke virkemidler der mest effektivt for samfundet ville kunne realisere vores miljømålsætning. Gentagne folketingsdebatter har imidlertid bekræftet en usvækket opbakning bag CO₂-målsætningen, ligesom målet nyder almindelig accept blandt forsyningssekskaberne og i erhvervslivet.

Samtidig har et stort flertal i Folketinget trods skiftende regeringer demonstreret politisk vilje til at tilpasse eksisterende virkemidler og introducere nye, som måtte være nødvendige for at holde energipolitikken på rette spor. Der har hermed været udsendt et stærkt og stabilt signal til befolkningen og til dansk erhvervsliv. Dansk energipolitik følger en miljøvenlig kurs, som de bør tage bestik af.

»Energi 2000«-handlingsplanen indeholdt en lang række konkrete forslag, der samlet sigtede mod for det første at omlægge forsynings-systemet, så en større andel af energien produceres ved hjælp af vedvarende energikilder og brændsler, der giver anledning til mindre CO₂-udslip, og for det andet at opnå væsentlige effektiviseringer i forsyningsystemet og energibesparelser i slutforbruget.

Denne opgave har nødvendiggjort, at der er blevet anvendt en bred vifte af virkemidler over for energiforbruget. Det drejer sig om økonomiske instrumenter, det drejer sig om direkte regulering, det drejer sig om information, det drejer sig om politiske aftaler med elsektoren og endelig om forskningen og udviklingen.

Vi har at gøre med et globalt miljøproblem, hvor det danske bidrag til den samlede globale emission fra menneskeskabte kilder udgør knap 0,3 pct. Regeringen har derfor lagt stor vægt på, at en ambitiøs dansk energipolitik ikke gennemføres på bekostning af erhvervenes konkurrenceevne, så forurenende industri blot flytter til lande med mere lempelige miljøkrav.

For de grønne afgifters vedkommende tilbageføres hele afgiftsprovenuet til erhvervene i form af investeringstilskud til energieffektivisering og nedsættelse af arbejdsgivernes arbejdsmarkedsbidrag.

For de energitunge virksomheder er der taget særlige hensyn i form af en lavere afgiftssats og mulighed for, at de kan indgå individuelle aftaler med Energistyrelsen og dermed opnå en væsentlig aftalerabat.